

វគ្គទី៣

អាពាហ៍ពិពាហ៍ចែដន្យ

ថ្ងៃ ១៩ មករា ២០០៦ ដដែល

ក្បែរជើងភ្នំព្រះនេត្រព្រះ...

លុះប្រទះក្មេងឃ្មោលគោមួយរូបនៅឯវាលស្រែមួយ នាងចាន់ក៏សួរ :

- អាត្រឹង! ឯងមានឃើញអាត្តោតនិងអាដូងទេ?
- បាទ ឃើញ! តែវាទៅផ្ទះវិញបាត់ទៅហើយ ។ ឮថា វាបានយកតវ៉ាន់តេ ចែកនៅខ្ទមយាយក្នុងទៅទុកនៅផ្ទះ ។

ឮដូច្នោះ ចាន់ក៏ចាប់ដៃនាយខេរិនអូសរឹងបំរុងបន្តដំណើរទៅទៀត ស្រាប់តែក្មេងឃ្មោលគោនោះក្រលេកឃើញចាន់ ក៏ស្រែកសួរពីក្រោយថា :

- ឯងចាន់! បានប្តីអង្កាល់បានជាមិនឮហៅម៉ែពុកទៅស៊ីការ?
- ចាន់ឮហើយភ្ញាក់ព្រើត បែរមើលមុខខេរិនហើយក៏រលាស់ដៃយ៉ាង រហ័ស រួចក៏ឆ្លើយរឹងថា :
- និយាយតែផ្កាសូ! តិចដងរូចោះធ្មេញឯងអស់រលីងទៅ!

ថាផង ចាន់ទំលាក់កន្ទុយភ្នែកបែរមើលទៅខេរិន ដែលកំពុងតែ សំលឹងមុខនាង ធ្វើឱ្យនារីយើងនឹកខ្មាសខេរិនឡើងក្បែរមុខភាយតែម្តង ។ មាណវីក៏ទាញក្រមាយកមកបាំងស្ទើរតែជិតមុខអស់ សល់តែគ្រាប់ភ្នែក ហើយក៏និយាយបន្ទប់ថា :

- អ្នកនៅឈរទ្រឹងដល់ណាទៀត មិនចង់ទៅតាមរកខ្លើយទាំងនោះទេហ៎?
- ខេរិនហាក់ដូចជាវារឹបចិត្តព្យាបាលក្នុងឱកាសយ៉ាងណាមិនដឹងទេ តាំងពី នាយបានលើបប្រទះស្រីក្មេងមួយរូបនេះមក ។ នាយមិនដែលមានអារម្មណ៍ យ៉ាងនេះពីមុនមកទេ សូម្បីជាមួយផល្លីនជាសង្សារ ។ ឮចាន់ស្រដីដូច្នោះ មាណាព៌ក៏បោះជំហានតាមក្រោយនាងក្រមុំយើងយ៉ាងលឿន ទំនងខ្លាច ក្រែងនាងដើរចោលបាត់ នោះជីវិតនាយច្បាស់ជាយ៉ាប់ធំហើយ មិនដឹងថា ទៅពឹងនរណាអោយជួយទេ ។ មកដល់ផ្ទះឈើកំពុកមួយខ្នង សង់កណ្តាល វាលស្រែដោយមានបឹងព្រលិតតូចមួយនៅក្បែរ នាងចាន់ក៏ដើរចូលទៅ ហើយកូកហៅខ្លាំងៗថា :
- អាដូង! អាត្តោត! នៅផ្ទះទេហ៎?
- ទីក៏មិននៅ! ឯងចាន់មានការអីហ្ន៎ស?
- ក្មេងប្រុសម្នាក់ស្ទុះចេញមក ។ ពេលនោះ ខេរិនចំណាំបានថា នោះគឺ ជាក្មេងម្នាក់ដែលនាយជួបកាលពីព្រឹកមិញ ។ នាងចាន់ឃើញហើយក៏សួរ :
- អាដូង! ព្រឹកមិញ ឯងមានបានទទួលខ្លើយចាស់ៗពីខ្ទមយាយក្នុងទេ?
- នាយដូងសំលឹងមុខខេរិន រួចហើយក៏តបវិញថា :
- តែខ្ញុំមិនបានលួចទេ... គឺពូខាងនេះ គាត់អោយខ្ញុំតើហ៎!

- អី! បងដឹងហើយថាឯងជាក្មេងល្អមិនបានលួចទេ ប៉ុន្តែតើឯងទទួលមក
ប៉ុន្មាន ឱ្យបងសុំទិញវិញបានទេហ្ន៎?

- យកមកតែមួយទេបង!... តែបងចាត់មិនបានទិញទេ បើបងចង់បាន
ចាំពីរបីថ្ងៃទៀត ខ្ញុំយកទៅអោយបង ។

- ហ្ន៎ក? ម៉េចអញ្ចឹង?

- ព្រោះអីម៉ែគាត់បានយកខ្លឹមទុកកល់ធ្វើកែបអង្គុយ ជិះរ៉ឺម៉កទ្រុឌដឹក
មាន់ទៅលក់នៅឯភ្នំពេញជាមួយពុកខ្ញុំ ។ គាត់ទើបចេញដំណើរទៅប្រហែល
ជាងមួយម៉ោងមុននេះឯង ។

- ស្រេចហើយ! (នាងចាន់លាន់មាត់)

ខេនយកដៃកេះចាន់ហើយនិយាយថា :

- បើដូច្នោះ យើងទៅតាមរកខ្លឹមបីដែលនៅសល់នោះវិញសិនទៅ ។

ចាន់ឮហើយ ក៏បែរសួរនាយដូង :

- អញ្ចឹង អាអូនឯងមានដឹងថា ខ្លឹមចាស់បីទៀតនៅឯណាទេ?

- ចីក៏មិនដឹង! អាសំវាយក៏មួយ អាង័តយក៏មួយ ហើយអាកណូប
យក៏មួយ ។ បងតាមទៅយកពីវាទៅ ។ បើខ្ញុំបានជួបវា ចាំខ្ញុំប្រាប់អោយ
វាយកទៅសងបងវិញណា ។

- អី! អរគុណហើយណាអាដូង ។

ថាហើយ នាងចាន់ទះស្មានាយដូងហើយក៏នាំខេនត្រលប់ទៅវិញ ។
នាយដូងយកដៃច្រត់ចង្កេះ មើលតាមអ្នកទាំងពីររួចលាន់មាត់ថា :

- ចេះមានដែរ ដែលមនុស្សចាស់អោយឥវ៉ាន់ក្មេងហើយតាមសុំទារយក

ទៅវិញ ! គួរអោយចំលែកមែន! ធ្វើយ៉ាងនេះមិនខ្លាចពាកទេឬអីហ្ន៎?
នាយដូងយកដៃអេះក្បាលហើយដើរចូលទៅក្នុងផ្ទះវិញ ។

តាមផ្លូវ ខេនសួរនាងចាន់ថា :

- នាងស្គាល់ក្មេងនោះទាំងអស់មែនទេហ្ន៎?

- ចាស មែនហើយ! យើងស្គាល់គ្នាពីដើមភូមិដល់ចុងភូមិ រស់នៅស្និទ្ធ
ស្នាលដូចបងប្អូនអញ្ចឹង ។

- ខ្ញុំក៏ឃើញអញ្ចឹងដែរ ។ គិតទៅអ្នកស្រុកស្រែចំការ គេរាប់អានគ្នាទៅ
វិញទៅមកយ៉ាងកក់ក្តៅក្រែលែង ហើយចេះជួយដោះស្រាយទុក្ខចុះគ្នា
ដោយឥតមើលបំណាំ... គួរឱ្យកោតសរសើរពន់ពេកតែម្តង ។

ខេនឮញឹមដាក់ចាន់បញ្ចេញនូវភាពរីករាយ ។ ចាន់ក៏ញឹមតបវិញ
ហើយឆ្លើយថា :

- អរគុណ! តែចំពោះអ្នកក្រុងវិញ មិនដឹងជាគេគិតយ៉ាងម៉េចទៅហ្ន៎
ចំពោះអ្នកស្រែដែលក្រីក្រម្តងៗ?

- ក្រមែនតែសម្បត្តិទ្រព្យ តែមានសន្តានចិត្តថ្លៃថ្នាណាស់ ។ ខ្ញុំពិតជា...

- យ៉ាងម៉េច? (នាងចាន់សំលឹងមុខខេន)

- គឺ... គឺ...

គ្រាន់តែនាងចាន់សំលឹងចំក្រសែភ្នែករបស់នាយភ្នាម ខេនក៏ត្រូវ
ប្រាប់ជាន់ជាថ្មី គាំងអណ្តាតស្តុក និយាយលែងចេញទៀតហើយ ក្រៅតែពី
ឈរសំលឹងកែវភ្នែកដ៏ភ្នំថ្នារបស់នាងទាំងដូងចិត្តព្យាបាល ។ នាងចាន់ឃើញ
ដូច្នោះ ក៏លួចញញឹមហើយហើយនាំមុខខេនដើរទៅមុខទៀត ។ មួយ

ស្របក់ក្រោយមក គេក៏បានមកដល់ផ្ទះមួយសង់ខ្ពស់ពីដី មានសួនដំណាំដាំ
ដុះជុំវិញ។ ចាន់ដើរចូលទៅដល់កូកហៅ :

- អាសំអើយ! នៅផ្ទះទេ?
- មិននៅទេ មីងអើយ។ នាងរកអាសំមានការអ្វីដែរ? (ដូនចាស់ម្នាក់
លេចឆ្នោចចេញមក)

- គឺខ្ញុំមកសុំខ្លើយចាស់របស់យាយក្នុងទៅវិញណាំយាយ។

- យីអើ! គេទើបតែអោយវាព្រឹកមិញ ឥលូវនេះមកទារទៅវិញហើយ?
ពីណាគេចិត្តអាក្រក់ម៉្លេះ អោយហើយយកវិញ?

- មិនមែនមកទារទេ គឺមកសុំទិញទៅវិញ។

- សុំទិញ? មានរឿងអ្វីហ្ន៎ស? ម៉េចបានចាំរកទិញទៅវិញផង? យើងមិន
លក់ទេ បើចង់បានយកទៅវិញចុះ អោយតែរកវាឃើញ។ អញមិនចង់
បានលុយរបស់ឯងទេ។

តែចាន់មិនឆ្លើយទេ បែរជាសួរបញ្ជាសទៅវិញថា :

- យាយ! ហើយចុះ ខ្លើយនោះនៅឯណា?

- តែ... អញមិនប្រាប់មីងឯងទេរឿយ!

- ហេតុអ្វីទៅយាយ?

- ព្រោះអញកំពុងតែមានកែបកល់កូថ ស្រួលត្បាញកន្ទេលណាស់ មិនសូវ
ឈឺកូថដូចរាល់ថ្ងៃនោះអី។ អញទៅប្រាប់ឯងធ្វើអី នាំតែឯងរកឃើញ
យកទៅវិញអស់អីប្រើទទេ? (គាត់និយាយផង ឈរច្រត់ចង្កេះផង ធ្វើ
បូកយ៉ាងព្រងើយ)

នាងចាន់ព្យហើយសើចខឹកៗ រួចស្ទុះចូលទៅក្រោមផ្ទះសំដៅទៅក៏
តម្បាញកន្ទេលកក់ឃើញខ្លើយចាស់មួយនៅទីនោះមែន។ មាណវីយើងក៏
ស្ទុះឆក់រឹងអោបរត់ចេញមក រួចអូសដៃនាយខេនចេញទៅវិញយ៉ាង
លឿន ព្រមទាំងស្រែកពីចង្កាយថា :

- អរគុណណាស់យាយ! ខ្ញុំយកខ្លើយរបស់យាយក្នុងវិញហើយ!

ស្រាប់តែដូនចាស់រត់តាមពីក្រោយ បបោយដៃហៅ :

- តែមីង! ឈប់សិនរឿយ! ឯងយកកែបគរសំរាប់អង្គុយរបស់យាយទៅ
ណា? ឆាប់យកមកវិញ! ថ្ងៃនេះ អញអង្គុយត្បាញកន្ទេលឈឺកូថទៀត
ហើយ។ តែ មើល អោយអញវិញមករឿយ!

តែនាងចាន់នៅតែកាន់ដៃខេនផង រត់ផង សើចកក្កឹកៗ តាមផ្លូវ
រហូតមក។ គ្រានេះ ខេនក៏មានអារម្មណ៍ថាខ្លួននាយសប្បាយរីករាយ
រំភើបក្នុងចិត្តចំលែកយ៉ាងណាមិនដឹងទេ។ ក្នុងមួយជីវិតនេះ នាយតែងតែ
មានអារម្មណ៍អផ្សុកតប់ប្រមល់គិតមិនចេញ រៀនមិនចូល សូម្បីតែមីងពៅ
ពូរែបានថែនាយយ៉ាងល្អ ក៏នាយនៅតែមានអារម្មណ៍ថាជីវិតរបស់នាយ
គ្មានសេចក្តីសុខពេញលេញឡើយ។ នាយធ្លាប់ជាមនុស្សឆាប់ចុញ ឆាប់
ខឹង ឆាប់ច្រលោត ហើយមិនសូវចេះស្តាប់នរណាទេ។ ស្រាប់តែពេលនេះ
ស្រីក្មេងចំលែកម្នាក់ បានធ្វើអោយនាយរំភើបចិត្តសប្បាយរីករាយ ខុស
ប្លែកធម្មតាតែម្តង។ នាយបានបណ្តោយអោយនាងចាន់អូសដៃរបស់ខ្លួន
រត់ចុះ រត់ឡើងៗដោយមិនចុញទ្រាន់។ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះដែរ នាយ
យើងក៏ភ្លេចគិតពីផល្លីន ដែលជាសង្សារនៅអាមេរិកនោះ ឱ្យសូន្យឈឹង

រលីងគ្មានសល់ពីបេះដូងតែម្តង ។

ចាន់អាបខ្លើយរត់បណ្តើរ សើចកខឹកបណ្តើរ ទន្ទឹមគ្នាជាមួយខេរិន យ៉ាងហាត់គប្បស រហូតមកដល់ផ្ទះរបស់នាងវិញ។ ស្រាប់តែអ្នកទាំងពីរ ភ្ញាក់ព្រើតត្បិតមានអ្នកភូមិប្រុសស្រីមួយហ្នឹងធំ កំពុងតែនៅឈររង់ចាំនៅ មុខផ្ទះរបស់នាងជាស្រេច :

- ទំនំ ក្មេងព្រហ្មើន! ឯងទើបនាំនាងចាន់មកពីណា? ហេតុអ្វីឯងធ្វើមធំ ហ៊ានចាប់ជំរត់កូនក្រមុំគេទាំងថ្ងៃដូច្នេះ?

បុរសមាឌធំម្នាក់ស្រែកឡើងហើយយកដៃចង្កូលមុខខេរិន។ ចាន់បែរ មើលទៅខេរិន ហើយក៏បែរមកគាត់វិញសួរទាំងភ្លើងថា :

- ពូគ្រុឌ! មានរឿងអីហ្នឹង?
- ម៉ែឯងប្រាប់អញថា អាអន្តិតមួយនេះវាចាប់ជំរត់ឯងទៅ។
- ស្លាប់ហើយ! ម៉ែចក់ម៉ែខ្ញុំនិយាយបែបនេះ ចុះឯណាម៉ែខ្ញុំ?
- ម៉ែនៅខាងនេះ (មីងចាបដើរចេញមក)
- ម៉ែ! ម៉ែចក់ចោទថាគេចាប់ជំរត់ខ្ញុំដូច្នេះ? (ចាន់សួរ)
- អើ ! បើម៉ែឃើញអាអន្តិតនេះ វាចាប់ដៃអូសឯងយកទៅយ៉ាងរហ័ស អន្ទះសា ដោយមិននិយាយមុខក្រោយអ្វីអោយម៉ែដឹងរឿងសោះ ទើបម៉ែ ភិតភ័យហៅគេហៅឯងអោយជួយទៅ។
- ពុទ្ធាអើយម៉ែ! ការពិត គាត់កំពុងរត់តាមរកលិខិតមរតករបស់យាយ ក្នុងតើហ្នឹង!
- ហ្ន៎ស? ចាំម៉ែច? មរតកយាយក្នុង? (មីងចាបលាន់មាត់)

អ្នកភូមិក៏បែរមើលមុខគ្នាធ្វើឡើងឡង់។ មីងចាបបែរមើលទៅខេរិន

- ក៏សួរថា:
  - អាអន្តិតមួយនេះ... ឈ្មោះឬទ្ធិវិន្ទុចៅប្រុសយាយក្នុងនោះមែនទេ?
  - ចាស! មែនហើយម៉ែ!
  - ពុទ្ធា! ហេតុអីក៏កូនមិនប្រាប់ម៉ែអោយដឹងផងហ្ន៎ស?
  - ព្រោះកូនជំរាបម៉ែមិនទាន់ ក៏ត្រូវគាត់អូសទៅមុនបាត់ទៅ
  - ហើយអូសយកទៅណា?
  - គឺ ទៅតាមរកខ្លើយដែលមានបង្កប់លិខិតមរតកនោះអី។
  - គឺតាមរកអាខ្លើយដែលឯងកំពុងអោបយកមកវិញនេះ មែនទេ?
  - ចាស! តែមានដល់ទៅបួនឯណោះ ខ្ញុំទើបរកឃើញខ្លើយមួយទេ។
  - បើអញ្ជើងហែកមើលទៅ តើសំបុត្រសរសេរថាម៉ែចខ្លះ។
- ទាំងខេរិន នាងចាន់ មីងចាប និងអ្នកភូមិ សុទ្ធតែមានអាការៈជ្រួល ច្រាលចង់ដឹងណាស់ថា តើលិខិតខាងក្នុងខ្លើយរបស់យាយក្នុង សរសេរថា ម៉ែច។ បន្ទាប់ពីហែកយកសំបុត្របានហើយ នាងចាន់ក៏ចាប់យកមកអាន យ៉ាងព្រឺងព្រឺង។ ទោះបីជាខេរិនចង់ឃាត់ក៏ឃាត់មិនជាប់ដែរ។ ការពិត ខេរិន មិនចង់អោយមនុស្សច្រើនដឹងថា នាយទទួលមរតកទេ ព្រោះនាយចង់រក្សា សុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់នាយ តែបើចង់ហាមឃាត់ក៏ទៅមិនរួច មើលទៅ អ្នកភូមិ គេហាក់ដូចជាស្រុះគ្នាណាស់។ ខេរិនក៏បណ្តោយអោយនាងចាន់ អានខ្លាំងៗបន្តទៅទៀតថា :
- ចំពោះ ឬទ្ធិវិន្ទុ ចៅប្រុសទោលរបស់យាយ!! កុំភ្លេចយកចង្កាន់ទៅ

ប្រគេនលោកនៅវត្ត លើភ្នំព្រះនេត្រព្រះ រួចហើយបង្អួកូលជូនឪពុក
ម្តាយរបស់ចៅផង! យាយកូង!

- តែប៉ុណ្ណឹងទេ? អីក៏ខ្លីម៉្លេះ? (មីងចាបលាន់មាត់)

ពូត្រុឌុនកំយកសំបុត្រមួយនោះមកពិនិត្យមើលសាច្ចី ហើយក៏លាន់
មាត់ដែរ:

- មែនហើយ មិនឃើញមានតំនូវផែនទីអីទេ ។

- ប្រហែលជាមានកប់នៅក្នុងខ្នើយផ្សេងៗទៀតទេដឹង? (មីងចាបតប)

ខេរិននៅស្ងៀមធ្វើមុខស្លើៗ មិនដឹងថានាយកំពុងខកចិត្ត ឬយ៉ាងណា
ទេ ។ ពូត្រុឌុនឃើញដូច្នោះ ក៏ពោលឡើងថា :

- រំនំអាអន្តិតអើយ! សំបុត្រនេះក៏ជាមរតកដ៏ល្អបំផុតហើយ ដែលយាយ
គាត់រំលឹកឯងឱ្យយកចង្កាន់ទៅវត្តបង្អួកូលជូនម៉ែឪដែលចែកឋានទៅ បើ
ឯងមិនដែលធ្វើអ្វីជូនគាត់ពីមុនមកទេ ល្មមដល់ពេលដែលឯងធ្វើជូនគាត់
ហើយ ដើម្បីអោយវិញ្ញាណគាត់បានទៅចាប់ជាតិកំណើតជាថ្មីផង ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ឯងក៏នឹងបានទទួលរាសីខ្ពស់ដែរ បន្ទាប់ពីធ្វើបុណ្យរួចហើយ ។

មែនហើយ! ពូត្រុឌុននិយាយត្រូវ ។ ខេរិនមិនដែលបាននឹកឃើញធ្វើអ្វី
រំលឹកដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់ឪពុកម្តាយនាយម្តងណាទេ ពីមុនមក ។ នេះ
ប្រហែលជាដល់ពេលដែលនាយត្រូវប្រព្រឹត្តខ្លួនជាកូនកតញ្ចូហើយទេដឹង?

បន្តិចមកអ្នកស្រុកក៏ដើរចេញអស់ទៅ ។ មីងចាបក៏ចេញទៅជាមួយ
អ្នកភូមិបាត់ទៅដែរ ខុសតែខេរិនទេដែលនៅអង្គុយធ្វើមុខស្ងួត ។ នាងចាន់
ឃើញដូច្នោះក៏សួរថា :

- ខកចិត្តហ្ន៎ស ដែលមិនបានទទួលមរតក?

ខេរិននៅស្ងៀមមិនស្រដី ។ នាងចាន់ក៏ពោលបន្តថា :

- អ្នកនៅសល់ខ្លើយបីទៀតមិនទាន់រកឃើញនៅឡើយ ។ ម៉េចក៏ឆាប់អស់
ទឹកចិត្តម៉្លេះ កំលោះអនិកជនអើយ?

ខេរិនពូជុំច្នេះក៏ភ្ញាក់ព្រើត :

- មែនហើយ! ខ្ញុំត្រូវចេញតាមរកខ្លើយបីទៀត ។ ប៉ុន្តែ នាងអាចជួយខ្ញុំ
តាមរកវាបានទេហ៎? ខ្ញុំពិតជាមិនអាចតាមរកឃើញដោយសមត្ថភាព
របស់ខ្លួនឯងបានឡើយ ។

ចាន់សំលឹងមុខនាយមួយស្របក់ ក៏ពោលថា :

- តើអ្នកមានអ្វីជាសកុណាទេ?

- តើ... នាងចង់បានអ្វីទៅ?

- គឺអ្នកត្រូវយកចង្កាន់ទៅវត្តប្រគេនព្រះសង្ឃ ហើយបង្អួកូលជូនឪពុក
ម្តាយរបស់អ្នកតាមលិខិតមរតកកុំខាន ។

- តែខ្ញុំមិនចេះដាំបាយធ្វើម្ហូបទេ

- អញ្ចឹង ចាន់សុខចិត្តដាំបាយធ្វើម្ហូបជូនអ្នកទៅវត្តចុះ ។ ឃើញអ្នកមាន
មាឌធំដូច្នោះ បើហៅទៅភ្នំស្រែច្រូតស្រូវសងវិញ ក៏មិនជាខាតអីដែរ ។

ខេរិនពូហើយ ក៏ញញឹមឡើងវិញយ៉ាងត្រកាល រួចហើយក៏សួរថា:

- នាង! យើងចេញទៅរកខ្លើយបីទៀត ឥលូវនេះយ៉ាងម៉េចដែរ?

ចាន់កំពុងតែកើបស្រូវយកមកលាងទឹកដាក់ត្រាំ ពូខេរិនសួរក៏បែរ
ឆ្លើយវិញថា :

- ខ្លើយអស់នោះវាចាស់ៗណាស់ គ្មានចោរណាម្នាក់ទេ ហើយក្មេងអស់
នោះ ក៏ជាក្មេងនៅរស់ភូមិម្តុំនេះឯង ទៅរកពេលណាឃើញពេលហ្នឹង ។
សំរាកបន្តិចសិនក៏មិនអីដែរណា!

- តែខ្ញុំចង់ទៅឥលូវនេះ...

- ហ្នើយ! យ៉ាប់មែន! អញ្ចឹង ចាំមាំភ្លែត ខ្ញុំដាក់ស្រូវត្រាំទឹកសិន ។

- នាងត្រាំស្រូវធ្វើអ្វី?

- ធ្វើតាំងម៉ែសំរាប់បរិភោគនោះអី!

- អូហ្ន៎? គេយកស្រូវធ្វើតាំងម៉ែកើតដែរ?

- ម៉េចថាមិនកើត? តាំងម៉ែស្រូវក្រអូបហើយផ្អែមផង ។ ចាំស្លែក ខ្ញុំធ្វើ
អោយអ្នកទទួលទានសាកមើលក្រែងជាប់ចិត្ត ។

មើលទៅចាន់ជាមនុស្សរូសរាយហើយមានសន្តានចិត្តទូលាយណាស់ ។
ពិតមែនតែនាងធ្វើក្របន្តិច តែជីវិតនាងហាក់ដូចទទួលសុភមង្គលយ៉ាងល្អ
បំព្រុង សូម្បីតែខេនដែលទើបបានមកប្រទះនាងនៅថ្ងៃនេះសោះ ក៏នាង
មានអារម្មណ៍ថា ហាក់ដូចជាបានទទួលនូវកំភ្លៅក្នុងចិត្ត យ៉ាងចំលែក
ដែរ ។ បន្តិចមក នាងចាន់ក៏ខេនដើរសំដៅទៅផ្ទះក្មេងម្នាក់ទៀតឈ្មោះ
អាង់ត ។ មិនទាន់ដល់ផ្ទះក្មេងនោះផង ស្រាប់តែអ្នកទាំងពីរប្រទះអ្នក
ភូមិមួយហ្នឹង កំពុងតែរត់ប្រដេញគ្នាហុយដីទ្រលោមមកពីនាយ សំដៅមាំ
អ្នកទាំងពីរ ។ ខេនលាន់មាត់សួរចាន់ថា :

- ចាន់! តើគេកំពុងហែអ្វីហ្នឹងឆ្អើលអស់ទាំងភូមិ?

- ខ្ញុំក៏មិនដឹងដូចគ្នាដែរ (ចាន់តបវិញ)

- មើលទៅពួកគេដូចជាវិករាយណាស់!

រំពេចនោះអ្នកស្រុកក៏បានមកដល់ចំពោះមុខអ្នកទាំងពីរ ដែលមានពូ
គ្រុឌដែលជាអ្នកនាំកូនដង្ហែផង ។ ចាន់ចូលណាស់ក៏សួរឡើងថា :

- ពូគ្រុឌ! ហែកូនទៅណាហ្នឹង អីក៏ត្រឹកត្រងម៉្លេះ?

ពូគ្រុឌសើចហើសៗយ៉ាងវិករាយហើយក៏មានប្រសាសន៍តបវិញថា:

- គឺយើងនាំពួកអ្នកភូមិតាមរកខ្លើយចាស់របស់យាយក្នុងនោះអី ។

ខេនភ្ញាក់ព្រើត នឹកក្នុងចិត្តថា :

- ព្រះអើយ! ហេតុអ្វីក៏គេមានសន្តានចិត្តម៉្លេះ? មិនដូចនៅអាមេរិកទេ

សក់អ្នកណា ក្បាលអ្នកហ្នឹង!

រំពេចនេះ ស្រាប់តែនាងចាន់សួរថា :

- ហើយចុះពួកវាឃើញហើយឬនៅ?

- ឃើញមួយហើយ! (ពូគ្រុឌឆ្លើយ)

ខេននិងចាន់ពូហើយនឹកអរកើតហើយ ក៏សុះចាប់ដៃគ្នាហើរឡើង
ព្រមគ្នាទាំងពីរនាក់តែម្តង :

- ជយោ!

ស្រាប់តែពូគ្រុឌសុះមកបេះដៃនាយខេនចេញពីនាងចាន់ ហើយស្រដី
ខ្លាំងៗស្តីអោយទៅខេនថា:

- តែ រឿយ! កុំសូវបន្តចាប់ដៃចាប់ដើងកូនក្រមុំគេពេករឿយ! តិចថា
យើងមិនបានប្រាប់!

ចាន់ពូដូច្នោះ នឹកអៀនត្រលូចក្នុងពោះតែម្តង ។ ចំណែកខេន ក៏ដក

ដៃចេញយ៉ាងរហ័ស រួចហើយបោះកន្ទុយភ្នែក លូតដៀងមើលទៅភ័ក្ត្រ
មាណវិភ្លៀកៗសំដែងបូកពារអះអុញៗ ទំនងកំពុងតែខ្មាសខ្លួនខ្លាំងណាស់
ដែរ ។ ដើម្បីបន្ទប់ នាងចាន់ក៏សួរពូត្រឡាថា :

- ហើយចុះឯណាខ្លើយនោះពូ? មានហែកមើលឃើញសំបុត្រសរសេរ
ថាម៉េចទេ?

- រឿយ! អ្នកណាទៅហ៊ានហែកសំបុត្រមុនម្ចាស់តើ? យើងទើបតែទៅ
យកបាន ពីអាកណ្តូបអំបាញ់មិញនេះ ទើបមកតាមរកអាអន្តិតវិន្ទ អោយ
វាហែកមើលខ្លួនវា ។

ភ្លាមនោះ អ្នកភូមិម្នាក់បានយកខ្លើយមកហុចអោយខេរិន។ មាណព
លូកដៃទទួលទាំងមុខញញឹមហើយស្រដីថា :

- អរគុណ... អរគុណណាស់!!

ខេរិនរំភើបចិត្តពេកនិយាយអ្វីមិនចេញទេ ក្រៅតែពីពាក្យអរគុណពីរ
ម៉ាត់ ។ បន្ទាប់មក ខេរិនក៏ចាប់ហែកខ្លើយឡើងទាញយកសំបុត្រមួយច្បាប់
ចេញមក ។ អ្នកភូមិដែលនៅឈរជុំវិញនោះ ក៏ទះដៃហើរកញ្ជ្រៀមឡើង
យ៉ាងសប្បាយ តែខេរិនបែរជាហុចសំបុត្រទៅចាន់ទៅវិញហើយវាចាថា :

- ពេលនេះ ខ្ញុំត្រូវពឹងភ្នែករបស់នាងម្តងទៀតហើយ ។

ចាន់សំលឹងមុខខេរិនទំនងដូចជាយល់ចិត្ត រួចក៏ទាញសំបុត្រមកអាន :

- ចំពោះចៅប្ញទ្ធិវិន្ទ! ចៅត្រូវរៀបចំប្រារព្ធពិធីមង្គលការព័យបំពេញ
នៅភូមិព្រះនេត្រព្រះនេះតាមទំនៀមបុរាណ ជាមួយកូនក្រមុំម្នាក់ដែល
ដឹងដូនបានរើសទុកដាក់សំរាប់ចៅរួចហើយ ។ ... យាយក្នុង!

ចាន់អានចប់សេចក្តីកាលណា អ្នកស្រុកក៏ហើរកញ្ជ្រៀមសាជាថ្មី ។
ប៉ុន្តែខេរិនបែរជាដាក់ទឹកមុខជ្រប់លែងសប្បាយទៅវិញ ។ នាងចាន់ឃើញ
ដូច្នោះ ក៏ដើរទៅជិតរូងខ្យិបសួរនាយថា :

- ហេតុអ្វីមិនសប្បាយចិត្តដូច្នោះ? អ្នកមានសង្សារដែលកំពុងរង់ចាំឱ្យអ្នក
វិលវិញ ទៅរកតើវិញមែនទេ?

- ហ្នាំស? ម៉េចក៏នាងដឹង? (ខេរិនលាន់មាត់)

- ចាន់មិនដឹងទេ តែកិរិយារបស់អ្នក និយាយប្រាប់ចាន់ដោយខ្លួនឯង ។
ខេរិនងក់ក្បាល ។ ចាន់ក៏លាន់មាត់ឡើង :

- ស្លាប់ហើយ! ដូច្នោះ អ្នកត្រូវធ្វើដូចម្តេចទៅពេលនេះ? (ចាន់លាន់មាត់)

- ខ្ញុំមិនដឹងទេ... ប្រហែលស្រេចលើទេវតាចារដ្ឋវត្ថុរូរអោយដើរទេដឹង!!

រំពេចនោះ ស្រាប់តែមីងចាបឧទានឡើង:

- ហើយចុះ កូនក្រមុំរបស់អន្តិតវិន្ទចៅយាយក្នុងនោះជានរណាទៅ? មាន
នរណាស្គាល់ទេ? ត្រឡុ! ឯងមានស្គាល់ទេ ហ្នាំស?

- អត់ស្គាល់ទេ បងចាប! សួរតាដីរមេភូមិមើល ក្រែងគាត់ដឹង!

ភ្លាមនោះ តាដីរឆ្លើយឡើងថា :

- តាដីរក៏មិនដឹងដូចតែតាហ្នឹង! យាយក្នុងមិនដែលផ្តាំអ្វីជាមួយខ្ញុំទេ ។

- ធ្វើម៉េចទៅហ្នឹងទើបយើងដឹងថា ចៅប្រសារស្រីរបស់យាយក្នុងជា
នរណា? (មីងចាបហាក់ដូចជាឆ្ងល់ជាងគេ)

- ទាល់តែដើរសម្ភាសន៍អស់ចាស់ៗក្នុងភូមិនេះហើយ (ពូត្រឡុឆ្លើយ)

តាដីរជាមេភូមិក៏បែរទៅមើលមីងចាប :

- ម៉េចហ្ន៎ស នាងចាប់? ចង់ស៊ីការណាស់មែនទេ?

- និយាយមិនចង់ល្មេច តាអើយ? បានស៊ីការ ឲ្យកឡាំថ្ងៃន ភូមិយើងពិតជា សប្បាយណាស់ណា! ៧យប់៧ថ្ងៃ យើងនាំគ្នារាំអោយផ្អែមដូនតាម្តង ។

អ្នកស្រុកក៏នាំគ្នាហើតិលឡើង។ បន្តិចក្រោយមក ពួកគេក៏នាំគ្នា ចេញទៅបាត់ ។ ខេរិននិងចាន់អង្គុយនៅក្រោមដើមដូងមួយពិគ្រោះគ្នា :

- នាងអស់កំលាំងហើយនៅ? (ខេរិនសួរចាន់)

- ស្បើយកំលាំងបន្តិចហើយ តែអាចនៅបន្តទៀតបាន។ អ្នកចង់អោយខ្ញុំ ជូនទៅរកខ្លឹមទីបីមែនទេហ៎?

ដំបូង ខេរិនហាក់ដូចនឹកចង់ទៅតាមរកខ្លឹមពីរទៀត ភ្លាមៗ អោយ សមចិត្តរបស់នាយដែលកំពុងក្តៅអន្ទះសា។ តែលុះក្រលេកឃើញមាណវិ យើងហាក់ដូចជាមានអាការៈអស់កំលាំង ណាមួយអាកាសធាតុពេល រសៀលក៏ក្តៅខ្លាំងទៀតផង ខេរិនក៏នឹកអាណិតពិតប្រាកដក្នុងចិត្តតែម្តង! នាយ យើងគិតក្នុងចិត្តតែម្នាក់ឯងថា :

- នេះយើងប្រើគេហ៍ហួសហេតុពេកទេដឹង? មើលទៅនាងដូចជាហៅ ហត់អស់កំលាំងហើយ ។

ខេរិនក៏ប្តូរចិត្តវិញហើយក៏វាចាទៅចាន់ថា :

- យើងទៅផ្ទះរកសំរាកសិនទៅ ចាំមេឃត្រជាក់បន្តិច ចាំយើងចេញទៅ រកបន្តទៀតណា

ចាន់ដូចគ្នាខ្លះក៏បែរសំលឹងមុខខេរិន ញញឹមហើយងក់ក្បាល :

- តោះ! អញ្ចឹងយើងទៅផ្ទះវិញ ព្រោះខ្ញុំក៏កំពុងហៅបាយដែរ ។

ខេរិនភ្ញាក់ព្រើតកាលបើឮនាងនិយាយដូច្នោះ ។ មែនហើយ! ឆវីមិន ទាន់បរិភោគបាយឯណា ហើយនាយក៏បានយិតបាយរបស់នាងអស់ពីឆ្នាំង ទៀតផង ។ ម្យ៉ាងទៀត មាណពក៏ទាញអូសនាងទៅនេះទៅនោះទីឯណាត់ ទីឯណា មិនឈប់សោះមួយថ្ងៃមកហើយ ប៉ុន្តែ នាយយើងបែរជាមិនបាន ចាប់ភ្នឹកនឹកគិតដល់សុខទុក្ខរបស់នាងអ្វីបន្តិចសោះ ។ នឹកឡើងកាលណា ខេរិនហាក់ដូចជាអាណិតពិតប្រាកដថាថែមទៀតឡើង ហើយក៏បន្ទោសខ្លួនឯងរិតតែ ខ្លាំងដែរ ។ បន្តិចមក ខេរិនក៏នាំនាងចាន់មកដល់ផ្ទះវិញដោយសុវត្ថិភាព ។

មួយសន្ទុះក្រោយមក...

ចាន់មុជទឹកជះខ្លួនហើយក៏ដើរចេញមក ស្រាប់តែប្រទះនឹងខេរិន ដែលកំពុងអោនដូក្លើង ។ ចាន់ក៏សួរឡើងថា :

- អ្នកកំពុងធ្វើអ្វីហ្នឹង?

ខេរិនបែរមកនាងហើយញញឹម :

- បង្កាត់ភ្លើងដាំបាយអោយនាងញ៉ាំនោះអី!

- អូហ៎! កំលោះអ្នកទីក្រុងចេះដាំបាយខ្លួនឯងដែរ?

- អត់ចេះទេ តែកំពុងរៀនធ្វើ ។

- ចុះនៅស្រុកអ្នក គេដាំបាយយ៉ាងណាដែរ?

- គឺដាក់អង្ករដាក់ទឹក ចុចក្នុងតាក់ ឆ្អិន!

- ងាយដល់ម្លឹងឬអ្នក?

- មែនហើយ!

- អ្នកពិតជាសំណាងណាស់!

- តែឥឡូវយីអ៊ុនដាក់វិញហើយ!

- ម៉េចអញ្ចឹង?

- ដូចនាងឃើញស្រាប់នឹងភ្នែកហើយតើហី...!

រំពេចនោះ ចាន់ក៏ញញឹមឡើង :

- មិនអីទេ! ដល់អ្នករកខ្លើយពីរទៀតឃើញ យីអ៊ុនរបស់អ្នកនឹងឡើងដល់ ឋានសួគ៌តែម្តង!!

- សូមអោយពិតដូចវាចារបស់នាងទៅចុះណា!!

ខេនីក៏ញញឹមឡើង ។ ចាន់ក៏ដេញអោយខេនីចេញពីចង្ក្រាន :

- អ្នកទៅអង្គុយលេងនៅខាងក្រៅចុះ ចាំខ្ញុំដាំបាយដោយខ្លួនឯង

- មិនអីទេ! ខ្ញុំចង់នៅទីនេះជាមួយនាង... សុំធ្វើកូនកាំបិតផងណា!

ចាន់ងើបមើលមុខខេនី ឃើញនាយសំលឹងមកនាយដោយក្រសែ ភ្នែកដ៏មានទឹកដមមន្តស្នេហ៍ពណ៌រាយ ធ្វើអោយនាងនឹកខ្មាសយ៉ាងណាមិន ដឹងស្រាប់តែញញឹមដង្ហែងៗ ។ រីឯខេនីវិញ បែរជាមានអារម្មណ៍ថា ទោះបីជា ពេលនោះ នាយកំពុងស្ថិតក្នុងខ្ទមស្លឹកត្នោត ជញ្ជាំងដ៏អិដ្ឋបូកអាចម៍គោ ក៏ ដោយ ក៏នាយមានអារម្មណ៍ថា ជីវិតនាយបានជួបប្រទះនូវសុភមង្គលមួយ យ៉ាងមនោរម្យបំផុត ។

រសៀលថ្ងៃដដែល...

ចាន់ទទួរក្រមាដើរចេញពីផ្ទះមក ឃើញខេនីនៅអង្គុយមើលមេម៉ាស់ បណ្តើរកូនក្រកៗនៅក្រោមដើមស្វាយ ។ គ្រាន់តែក្រលេកឃើញចាន់កាល ណា ខេនីក៏ញញឹមពព្រាយដាក់នាងឡើង ។ ចាន់ឃើញហើយសួរថា :

- ញញឹមស្រស់យ៉ាងនេះ ប្រហែលជាជិតមានយីអ៊ុនវិញហើយ ។

ថាហើយនាងក៏ដាក់ខ្លួនអង្គុយចុះក្បែរនាយ ហើយវាចាបន្តថា :

- អ្នកនៅសល់ខ្លើយពីរទៀតដែលត្រូវតាមរក ចង់ទៅពេលឥឡូវនេះទេ? ខ្ញុំជូនទៅ ព្រោះផ្ទះអាង់តក់នៅមិនឆ្ងាយពីនេះប៉ុន្មានទេ ។

ស្រាប់តែខេនីបែរជាយកដៃទប់មាត់នាង មិនអោយនិយាយទៅវិញ ធ្វើអោយមាណវីយើងនឹកឆ្ងល់ណាស់ ក៏បែរសំលឹងមុខនាយដោយក្រសែ ភ្នែកយ៉ាងមុត ហាក់ដូចជាចង់ដឹងថាតើហេតុអ្វីបានជានាយដូរចិត្ត ។ ខេនី ហាក់ដូចជាយល់ជំរៅចិត្តនាង ក៏ឆ្លើយឡើងថា:

- ចាន់មិនចាប់បន្តិរបន្ទាន់ពេកទេ ។ កាលពីព្រឹក ខ្ញុំដូចជាអន្ទះសាបន្តិចមែន តែឥឡូវខ្ញុំផ្លាស់ចិត្តហើយ ហើយខ្ញុំមិនចាំបាច់ប្រញាប់តាមរកលិខិតមរតក នោះពេកដែរ ។

- ហេតុអ្វីទៅ?

- គឺ... គឺ... ដូចនាងថាអញ្ចឹង... ក្មេងឃ្វាលគោអស់នោះជាអ្នកភូមិម៉ុនេះ ទៅរកពេលណាក៏បានដែរ ខ្លើយចាស់ទាំងអស់នោះច្បាស់មិនរត់ទៅណា ។ ម្យ៉ាងទៀត...

ខេនីនិយាយផង បែរសំលឹងកែវភ្នែករបស់ចាន់ផង ទំនងដូចជាចង់ ប្រាប់នូវអារម្មណ៍របស់នាយចំពោះនាងអញ្ចឹង ។ បន្តិចមក នាយយើងក ងើយមើលទៅចុងដូងហើយក៏មានវាចាបន្តថា :

- ខ្ញុំចង់អោយពេលវេលារត់ថយយឺតៗមកវិញ... មិនចង់អោយវាលឿន ហួសទៅមុខឆាប់រហ័សពេកទេ ។

- ព្រោះហេតុអ្វីទៅ?

ខេនមិនឆ្លើយទេ គ្រាន់តែញញឹមដាក់នាងហើយនៅស្ងៀម។ ចាន់នឹកឆ្ងល់ណាស់ដែលនាយនិយាយអាក់ៗមិនច្បាស់លាស់។ នាងបំរុងនឹងសួរតទៅទៀតទៅហើយ ស្រាប់តែមានសួរសំលេងសិរិបដើរត្រឹកត្រងមកដល់ទីធ្លាដល់បរិវេណផ្ទះនាងចាន់។ អ្នកទាំងពីរបែរមើលតាមទិសសំលេង ក៏ប្រទះនឹងមីងចាប់កំពុងប្រកែកគ្នាជាមួយអ្នកស្រុកថា :

- មិនបានទេ! មិនបានដាច់ខាត។ ខ្ញុំមិនអោយធ្វើទេ។
- ម៉េចក៏មិនបាន? យើងចាំត្រូវតែបាន!

តាដីរមេភូមិស្រែកតប។ អ្នកស្រុកក៏ហើរឡើងតាមពីក្រោយ។ ចាន់ស្ទុះហាក់រឹងទៅជិតម្តាយនាងហើយសួរថា :

- មានរឿងអ្វីហ្នឹងម៉ែ?
- មីងចាន់បែរមកតបថា :

- គឺតាមេភូមិ កំពុងនាំអ្នកស្រុក មកចាប់កូនអោយរៀបការជាមួយអាអន្តិត ចៅយាយក្នុងនោះអី!

- ចាំស? ម៉ែមានប្រសាសន៍ថាម៉េច? (ចាន់សួរទាំងរន្ធត់)

សូម្បីតែខេនក៏ភ្ញាក់ដូចគេចាប់ត្រូវវែងដែរ។ ភ្លាមនោះតាដីរក៏មានប្រសាសន៍ឡើងថា :

- មែនហើយ! អ្នកភូមិបានឮខ្លួនខ្លាយគ្រប់គ្នាថា ឯងទាំងពីរបានជំរត់គ្នាថ្មីៗនេះ។ ហើយអំបាញ់មិញនេះ សុខៗកូនប្រុសអញវាខ្យល់គប្រកាច់ ទើបតែដឹងខ្លួនឡើងវិញ។ ដូច្នេះអ្នកស្រុកអ្នកភូមិយើងត្រូវតែចាប់ឯងរៀបការ

ដើម្បីកុំអោយដូនតា ខឹងសម្បារមកកាច់កូនចៅដែលមិនដឹងរឿងអោយមានទុក្ខភ័យទេៗអញ្ចឹង។

មីងចាប់ក៏ប្រកែកឡើងថា :

- ក្រែងមេភូមិនិងអ្នកស្រុកដឹងស្រាប់ហើយតើថា អាអន្តិតមួយនេះវាត្រូវរៀបការនឹងចៅស្រីដែលយាយក្នុងទុកដាក់អោយ។ បើមេភូមិធ្វើដូច្នេះយាយក្នុងមិនខឹងសម្បារនឹងពួកយើងស្លាប់ហើយទេ ដែលយើងមិនគោរពតាមបំណងរបស់គាត់។

- បើយាយក្នុងខឹងចង់មូលក អោយគាត់ទៅមូលកអន្តិន្តដែលមិនគោរពតាមដូនតារបស់វានោះទៅ កុំមកកាច់អ្នកដទៃដែលមិនដឹងរឿងអី!

- ចុះបើចៅយាយក្នុងលេចមុខមក តើអោយយើងធ្វើម៉េចទៅ? (មីងចាប់សួរឡើង)

- មានធ្វើម៉េច? គឺចាប់កំលោះៗ ក្នុងភូមិអោយឈរតំរៀបជួរ ហើយឱ្យនាងរើសយកមួយរៀបការជំនួសទៅ!

តាមេភូមិនិយាយចប់ អ្នកស្រុកក៏ហើរខ្សែឡើងខ្លាំងៗសាជាថ្មី។ ពេលនេះ ទាំងមីងចាប់ ទាំងនាងចាន់ ទាំងខេន ទោះបីជាខំស្រែកប្លន់និយាយអ្វីក៏ដោយ ក៏ស្តាប់លែងឮទៀតហើយដែរ។ ក្នុងមួយពព្រិចភ្នែក អ្នកស្រុកបានរៀបចំកូនវេទិកាមួយយ៉ាងស្អាត នៅមុខផ្ទះរបស់មីងចាប់ដែលត្រូវតែចងមាត់ មិនអោយនិយាយអ្វីឡើយហើយត្រូវតែចងដៃទាំងគូ ផ្តោបអោយឈរសំពះមេភូមិនៅមួយកន្លែងក្បែរវេទិកា។ ចំណែកខេនក៏ត្រូវពូត្រុឌនិងអ្នកស្រុកចាប់ប្តូរសំលៀកបំពាក់ថ្មី អោយក្លាយទៅជាកូន

កំលោះអ្នកភូមិម្នាក់យ៉ាងសង្ហារវ័យក្មេង ពេលនោះ នាយយើងក្លាយ
ជាកន្លឹករាំងស្មារតីអស់រលីងតែម្តងហើយ មិនដឹងថាត្រូវធ្វើយ៉ាងម៉េចឱ្យ
សមទេ គឺប្រកែកមិនកើត តវ៉ាមិនបាន ក៏ចេះតែបណ្តោយអោយទៅតាម
តែដំណើរអញ្ចឹងទៅ ។ ភ្លាមនេះ តាជីវី ដែលជាមេភូមិ ក៏ចាប់មេក្រុមពិល
ឡើងប្រកាសបើកពិធី ដូចតទៅ :

- ជំរាបពុកម៉ែតាយាយអ្នកស្រុកអ្នកភូមិយើងនេះទាំងអស់! ជំរាបដល់
យាយកូននិងម្ចាស់ទឹកម្ចាស់ដី! ថ្ងៃនេះវេលានេះ ពួកយើងសូមបើកពិធី
រៀបរយមង្គលការកូនចៅ ដើម្បីអោយគេបានក្លាយជាកូនស្រករយ៉ាងពេញ
លក្ខណៈតាមប្រពៃណីទំនៀមទំលាប់ ។ សូមដូនតា ជួយដឹងពូជផង!... ហាក់!
សូមអញ្ជើញកូនក្រមុំបើកវាំងនន!

ឃ្លោះក៏ចាប់លាន់ពូឡើង ព្រមជាមួយនឹងភ្លេងបើកវាំងននយ៉ាង
ពិរោះគ្រលួច ។ កូនក្រមុំក៏លេចធ្លោឡើងនៅមាត់ទ្វារផ្ទះ ដោយមានស្រី
ក្រមុំក្នុងភូមិក្មេងៗហែហមកជាមួយផង ។ ខេនងើបមុខឡើង បែរមើល
ទៅនាងចាន់... ស្រាប់តែនាយបើកភ្នែកធំៗយកដៃឈ្និញភ្នែកពីរបីដង ត្បិត
មិនជឿថានារីដែលមាណពកំពុងឃើញនោះ ជានារីដ៏មានរូបឆោមយ៉ាង
សោភាគួរឱ្យចាប់ចិត្តបំផុត ។ នាយលាន់មាត់ខ្សឹបៗថា :

- ចាន់...! នាងពិតជាទេពចិត្ត ដែលបេះដូងរបស់ខ្ញុំកំពុងដង្ហោយហៅជា
យូរមកហើយនោះ មែនទេហ៎?

ពេលនោះ ខេនរន្ធត់ចិត្តផង រំភើបផង សប្បាយផង ច្របូកច្របល់
ក្នុងចិត្តផង ព្រោះអីពេលនេះរូបនាយកាន់តែរសាត់ម្តាយពីគំរោងការដែល

បានគិតត្រៀមទុកនោះហើយ ។ ខេនសំលឹងចាន់មិនដាក់ភ្នែក សឹងតែភ្លេច
ដកដង្ហើមម្តងៗទៅហើយ សូម្បីតែអ្នកស្រុកអ្នកភូមិទាំងឡាយនោះក៏ចំហ
មាត់មើលនាងមិនព្រិចភ្នែកដែរ ។ ភ្លាមនោះ តាជីវីជាមេភូមិក៏ប្រកាសបន្ត
ទៅទៀតថា :

- សូមជូនពរអោយអ្នកទាំងពីរចាប់ដៃគ្នាជាកូនស្រករ រក្សាគ្នាដោយចិត្តស្មោះ
ស្ម័គ្រក្តីបំផុត ។ ឥលូវនេះ សូមអញ្ជើញលោកមេបាទនិងចាន់ខ្ញុំទាំងឡាយ
ឡើងចងដៃកូនប្រុសកូនស្រីរបស់យើង ។

ពូក្រុមក៏ចាប់មីងចាប់អោយមកចងដៃកូន ហើយខ្សឹបដាក់ត្រចៀក
គាត់ថា :

- ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃជោគថ្ងៃជ័យ កុំធ្វើអីអោយជោគជំនាសិកូនស្រីកូនប្រុស
របស់យើងចុះឱនថយអីណាបងចាប់! តោះ! ទៅចងដៃកូនទៅណា!

មីងចាប់ទើសទាល់ក្នុងចិត្តក៏ពិតមែន តែលុះឃើញអ្នកស្រុកគេស្រុះគ្នា
មេភូមិក៏ជ្រោមជ្រែង ហើយបែរមើលទៅកូនៗក៏ហាក់ដូចជាសក្តិសមគ្នា
ឥតខ្ចោះ មីងយើងក៏ប្តូរចិត្តបែរញញឹមដាក់ពូក្រុមយ៉ាងស្រស់ រួចក៏ងក់
ក្បាលឡើង ។ ពួកស្រាយកន្សែងចេញពីមាត់របស់មីង ព្រលែងគាត់អោយ
មានសេរីដើម្បីមកចងដៃកូន ។ មីងចាន់ស្រវ៉ាអំបោះសប្តិសរសៃ មកចង
ដៃកូនទាំងពីរព្រមទាំងខ្សឹបផ្តែផ្តាំថា :

- សូមកូនបីបាច់ថែរក្សាគ្នា ទៅវិញទៅមក លុះថ្ងៃចុងក្រោយនៃជីវិត
ណាកូនណា! សូមមានខន្តិចំពោះគ្នា មិនថាមានអ្វីកើតឡើងក្នុងជីវិតទេ!

ចាន់ពូម្តាយជូនពរដូច្នោះ ក៏រលីងរលោងទឹកភ្នែកភ្លាមមួយរំពេច ។

ខេនឃើញដូច្នោះ ក៏នឹករំជួលចិត្តអាណិតធីតាណាស់។ បុរសយើងក៏លូក
ទាញដៃរបស់នាងមកកាន់ផ្តោបជាមួយដៃរបស់ខ្លួន ហើយអោនសំពះមីង
ចាប់ព្រមគ្នាជាមួយនឹងចាន់ទាំងតូចម្តង។ អ្នកស្រុកឃើញដូច្នោះក៏នាំគ្នា
ទះដៃហើរកញ្ជ្រៀមឡើង សើចក្អាកក្អាយផង ច្រៀងផង បន្តគ្នាទៅវិញ
ទៅមកយ៉ាងសប្បាយក្រៃលែង។ រាត្រីនេះ អ្នកស្រុកទាំងឡាយបានចូល
រួមរាលែងតន្ត្រីស្តេរ៉ែដែលប្រគំបទភ្លេងស្រុកស្រែ យ៉ាងសប្បាយឥតទោ
ម្មេញ។ ពិធីបានចប់សព្វគ្រប់ទៅដោយបរិយាកាសសែនរមនាក្រៃលែង។

នៅរាត្រីផ្សំដំណេក...

មីងចាន់រៀបផ្តល់ទឹកមានផ្កាម្លិះអប់យ៉ាងក្រអូបមកប្រស់ព្រំលើខ្នើយ
មង្គលនិងកន្ទេលក្រហមក្នុងបន្ទប់ផ្សំដំណេក រួចហើយក៏បែរមកជូនពរកូន
ទាំងពីរដែលកំពុងសំពះប្រណម្យទទួលពរជាពិសេសចុងក្រោយពិភាគៈ

- ម្តាយសូមផ្ញើកូនស្រីផងណាខេន! សូមកូនរក្សានាងដោយក្តីអាណិត
ស្រលាញ់ តែប៉ុណ្ណោះគ្រប់គ្រាន់នឹងអោយម្តាយស្ងប់ចិត្តហើយណាស់កូន។

ចាន់បងចាប់ក៏ងើបដើរចេញទៅ។ ទុកអោយអ្នកទាំងពីរនៅអង្គុយ
សំលឹងមើលមុខគ្នាធ្វើអេះអុញៗ មិនដឹងថា ខ្លួនត្រូវប្រព្រឹត្តកិរិយាបូកពា
យ៉ាងណាអោយសម។ បន្តិចក្រោយមក ខេនក៏ស្រដីទៅចាន់ថា :

- បងដឹងហើយថា អ្វីៗទាំងអស់ជាក់ហុសរបស់បង ដែលធ្វើអោយជីវិត
នាងក្លាយទៅជាយ៉ាងនេះ... អោយបងសូមទោសផងណាចាន់!

ចាន់ឮហើយក៏បែរមកខេនហើយឆ្លើយមកវិញថា:

- វាជារឿងចៃដន្យជាង យើងមិនគួរបន្ទោសនរណាទេ។

បន្ទាប់មក អ្នកទាំងពីរក៏នៅស្ងៀមស្ងាត់យ៉ាងយូរ ព្រោះត្បិតម្នាក់ៗ
សុទ្ធតែមានអារម្មណ៍រំជើបរំជួលក្នុងចិត្តតែរៀងៗខ្លួន។ កាលពីបួនថ្ងៃមុន
ខេនស្ថិតនៅសហរដ្ឋអាមេរិក បររថយន្តកណ្តាលសរសៃព្រិលធ្លាក់ មាន
ពួកដេកស្រួល មានសង្សារដើរជាមួយ។ ពីរយប់បន្ទាប់មក នាយឆ្មេចនៅ
លើយន្តហោះ យប់មិ្សលដេកលើគ្រែរនាបបូស្សិកំពុក ស្រាប់តែយប់នេះ
បែរជាបានមកផ្សំដំណេកជាមួយក្រមុំស្រុកស្រែម្នាក់... ហ៊ី! គិតទៅគិត
មក ខេនចេះតែគិតថាខ្លួនកំពុងតែយល់សុបិនដ៏ចំលែកមួយ។ ចំណែកនារី
យើងវិញក៏តែភ្ញាក់ផ្អើលណាស់ទៅទៀត។ នៅសុខៗ ស្រាប់តែបានមក
រៀបការជាមួយបុរសចំលែកម្នាក់ដោយមិនបានព្រាងទុក។ ពេលនេះ
នាងចេះតែសួរខ្លួនឯងដែលជាដដែលថា តើនាងកំពុងស្ថិតនៅក្នុងយល់
ស្មិប្បក្នុងការពិត? តើនាងត្រូវបត់បែនខ្លួន ត្រៀមចិត្តយ៉ាងណាចំពោះ
បុរសចំលែក ម្នាក់នោះ។

ច្រើនម៉ោងកន្លងទៅ...

ខេនឃើញនាងចាន់អង្គុយច្រងុកមិនព្រមចូលគេង ក៏គិតថានាង
ប្រហែលជាទើសទាល់នឹងវត្តមានរបស់នាយហើយ។ បុរសយើងក៏ងើប
ឈរឡើងរួចស្រដីថា :

- ចាន់គេងនៅលើគ្រែនេះចុះណា ចាំបងទៅគេងនៅខាងក្រៅវិញ។

ថាហើយនាយយើងក៏បើកទ្វារផ្ទះចេញទៅបាត់។ នាងចាន់ក៏ស្ទុះរឹង
ងើបឡើងចងមុងយ៉ាងរហ័ស រួចប្រាសកេសាលើខ្នើយមង្គលភីង សំរំរក
គេងភ្លាម ត្បិតអីនាងកំពុងតែងមុយដល់សួរហើយ។ រំពេចនោះ ស្រាប់តែ

មានគេបញ្ជូនខេនឱ្យចូលមកក្នុងបន្ទប់វិញយ៉ាងរហ័ស។ នាងក្រមុំយើង
ឃើញហើយក៏ស្ទុះងើបភ័យ។ ខេនឃើញចាន់មានកិរិយារក្សក់ផ្អើល ក៏នៅ
ឈរអះអុញ ហើយស្រដីថា :

- គឺ... ចាស់ៗ គាត់ប្រានបងអោយចូលមកវិញទេ... ការពិត... បងពិតជា
មិនហ៊ាននៅខាងអូនមែនណា!

ចាន់នៅអីមអៀនមួយស្របក់មិនចេញស្តី តែលុះឃើញខេនត្រូវ
មូសរោមរញ្ជី នាងនឹកអាណិត មិនដាច់ចិត្តអោយខេនត្រូវមូសខាំ ក៏វាចា
ឡើងទៅនាយថា :

- មិនអីទេ គ្រែនេះក៏ទូលាយដែរ។ អ្នកចូលមកសំរាននៅម្ខាងនេះចុះណា!

ថាហើយ នាងគោះដោយខ្លើយម្ខាងទៀត ជាសញ្ញាអនុញ្ញាតអោយ
ខេនរួមខ្លើយជាមួយនាងយប់នេះ បណ្តោះអាសន្នសិន។ ខេនឃើញ
ដូច្នោះ នឹកអរព្រួចមិនចេញស្តី។ បន្តិចមក នាយក៏ដាក់ខ្លួនប្រាសក្បែរចាន់
ដែលកំពុងគេងបែរខ្នងមកអោយនាយ។ រាត្រីនោះ បុរសយើងមាន
អារម្មណ៍រីករាយលែកណាស់។ ពិតមែនតែខ្លួននាយកំពុងគេងនៅលើគ្រែ
រនាបក្រាលកន្ទេលកក់ពណ៌ក្រហម កើយខ្លើយបញ្ជូកផ្កាគរ ក្រោមស្បែក
មុងដ៏ជង្កៀតមួយ តែនាយបែរជាមានអារម្មណ៍រីករាយបញ្ចប់ញ័រហាក់បីដូច
ខ្លួនរបស់នាយកំពុងហោះអណ្តែតនៅកណ្តាលសួគ៌វេហាស៍ឥចឹង។ យូរៗ
ម្តង នាយលូចងើបបែរមើលទៅចាន់ដែលគេងនៅសំងំស្ងៀម ហើយនឹក
គិតទៅឆ្ងាយសែនឆ្ងាយ។ យប់នោះ ខេនរសាប់រសល់ណាស់។ មាណព
យកដៃគងថ្កាសនឹកដល់ជីវិតកុមារភាពមួយដែលនាយធ្លាប់រស់ជ្រកក្រោម

អង្គការកុមារកំព្រាតាមជំទល់ដែនអស់ពេលជាយូរឆ្នាំ ទំរាំមីងពៅនិង
ពូវៃតាមរកនាយឃើញ ហើយធានាយកនាយអោយបានមកនៅអាមេរិក
រួចគាត់ក៏ចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាជាកូនជាចៅរហូតមក។ ប៉ុន្តែ មីងពៅពូវៃ
ខិតខំធ្វើការណាស់ មិនសូវនៅផ្ទះទំនេរមានឱកាស សប្បាយជុំគ្នាជាមួយ
នាយជាគ្រួសារប៉ុន្មានទេ ឃើញតែធ្វើការឱ្យត្រក។ លុះនាយមានលំហាត់
ពីសាលា មានចង់លំហូការខ្លះខាតអី នាយក៏មិនដឹងទៅសួរនរណាដែរ។
ម្ល៉ោះហើយខេនចេះតែរៀនធ្នាក់រាល់ឆ្នាំ ធ្វើឱ្យពូវៃមីងពៅបន្ទោសនាយ
ឥតឈប់ឈរ។ លុះតប់ប្រមល់ចិត្តពេក ខេនក៏ចេះតែដើរ លេងប៉ៅឡៃ
ជាមួយក្មេងៗដទៃរហូតដល់បានជួបផល្លីននិងមិត្តភក្តិ ដែលបបួលនាយ
ដើរលក់អាភៀនល្បែងជីវិត។ បន្ទាប់មក នាយក៏ចេះតែលង់ខ្លួនឆ្ងាយទៅៗ
ហើយក៏ប្រែជាមិនហ៊ានត្រលប់ចូលផ្ទះ ជួបមីងពៅពូវៃវិញ ខ្លាចគាត់ដឹងនូវ
ការប្រព្រឹត្តដ៏ខុសឆ្គងរូបសំខ្លួន ម្ល៉ោះហើយក៏ ចេះតែគេមុខគេចច្រមុះ
ពីគាត់តែអញ្ចឹងទៅ។ ចៃដន្យអីថ្ងៃនេះ នាយក៏បានឆ្នោយមកដល់ស្រុក
ខ្មែរហើយបានជួបនារីស្រុកស្រែចំលែកម្នាក់ ដែលដឹកនាំជីវិតរបស់នាយ
អោយទៅជួបរឿងហេតុប្លែកៗអស្ចារ្យថែមទៀត។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណា
នាយយើងបែរជាមានអារម្មណ៍រីករាយចំពោះឧប្បដ្ឋិហេតុទាំងឡាយ
ដែលបានកើតឡើងថ្ងៃនេះ ហើយក៏ពេញចិត្តនឹងទទួលនូវលទ្ធផលដែល
ដំណើររឿងហុចអោយដល់នាយនៅពេលនេះណាស់ ទោះបីជានាយមិន
អាចទាយស្មានដឹងមុននៅឡើយថា ថ្ងៃស្អែកនេះ ជីវិតរបស់នាយនឹងប្រែ
ប្រួលបែបណាក៏ដោយ...

រំពេចនោះ ចាន់ក៏ប្រែខ្លួនឡើង។ ខេនក្រលេកឃើញហើយ ក៏ធ្វើពិ
ជាសំរំគេងទៅវិញ។ ការពិត ចាន់ក៏គេងមិនលក់ដូចតែគ្នាដែរ ព្រោះនាង
កំពុងតែមានអារម្មណ៍ភ្ញាក់ផ្អើល ចំពោះហេតុការណ៍ ដែលមិនបានព្រាង
ទុកទាំងអស់នោះ។

រាត្រីនោះ គ្មាននរណាគេងលក់មួយស្រលេតទេ ។ គេទាំងពីរនាក់ចេះ
តែលូចបើកភ្នែកមើលគ្នាទៅវិញទៅមក ទាល់ភ្លឺ...

នៅខាងក្រៅ ជាងដូងយោលយោតតាមជំនោរខ្យល់រាត្រី បញ្ចេញ
សំលេងខ្សាកៗ លាយឡំនឹងសំលេងផ្លែលូងចុងភូមិលើយៗ រីឯរិតតែធ្វើឱ្យ
បុរសនារីយើងទាំងពីរកាយ រីឯរិតតែព្រៃព្រួចក្នុងហឫទ័យថែមឡើងកាន់
តែខ្លាំង។ ប្លែកតែមីងចាន់ទេ ដែលនិទ្រាយយ៉ាងមានសេចក្តីសុខឥតកង្វល់។

៩៩៩៩៩៩៩៩៩៩៩៩៩៩៩៩

៩៩៩៩៩

៩

វគ្គទី៤ រាហូតូចន្ត្រី

ថ្ងៃទី២០មករា ២០០៦

ព្រហាមឡើង ថ្ងៃរះចាំងពន្លឺ...

ខេនភ្ញាក់ភ្ញាក់ស្មារតីឡើង ស្រាប់តែបាត់ចាន់ពីបន្ទប់។ ស្រាប់តែនាយ
យើងនឹកបានម្តីពីនាងចំលែកតែម្តង មិនដឹងជានាងក្រោកទៅណាទាំងព្រឹក
ព្រលឹមដូច្នោះ។ ខេនក៏ស្ទុះចេញទៅក្រៅផ្ទះយ៉ាងរហ័សតាមរកចាន់ភ្លាម
ក៏ប្រទះនាងកំពុងស្នែងអង្ករ:

- ចាន់! អូនកំពុងធ្វើអ្វីហ្នឹង?
- ចាន់! ស្រិតអង្ករ ដាំបាយ!

គ្រាន់តែឃើញមុខចាន់ភ្លាមពេលណា នាយយើងសប្បាយចិត្តណាស់
រួចញញឹមឡើងភ្លាម:

- អោយបងសុំរៀនស្រិតអង្ករផងបានទេ?
- មានអី! សាកបន្តិចមើលទៅ។

ខេនិទាញអង្រែមួយមក ក៏ដាក់ជាងមួយទំហឹងដៃ។ អង្រែក៏ហើរ
ខ្លាយព្រាងចេញពីគ្រាល់។ នាយយើងលាន់មាត់ :

- ពុទ្ធា... តី... អោយបងសុំទោសផងណាចាន់! បងគ្មានបំណងធ្វើអោយ
កំពប់អង្រែទេ។

ចាន់ឃើញហើយសើចខឹកៗ :

- រៀនយូរៗទៅចេះហើយណាអ្នក!

ឃើញចាន់មិនខឹងនឹងនាយដែលធ្វើឱ្យអង្រែកំពប់ខ្លាត់ខ្លាយ ខេនិទូរ
ទ្រូងបន្តិច។ ភ្លាមនោះ ចាន់ក៏លើកថាសបបរមកដល់ :

- អ្នកអញ្ជើញពិសារបបរទៅទាន់ក្តៅៗ! ហើយនេះ តាំងម៉ែស្រូវ ខ្ញុំងើប
កកូរវាតាំងពីព្រហាមម៉្លេះ។

ខេនិទូចសង្កេតគ្រប់កិរិយាទាំងអស់របស់ចាន់។ មិនដឹងហេតុអ្វីទេ
ដែលមាណពយើងទាក់ភ្នែកទាក់ចិត្តទាក់អារម្មណ៍នឹងនារីមួយរូបនេះយ៉ាង
ជ្រាលជ្រៅបំផុតហើយមានអារម្មណ៍ ដូចជានាយបានស្គាល់នាងជាយូរមក
ហើយឥចឹង គឺមាននិស្ស័យទំនាក់ទំនងមនោសញ្ចេតនា យ៉ាងជិតស្និទ្ធ
ជាមួយធិតាស្រុកស្រែមួយនេះរកថាមិនត្រូវសោះ។ លុះក្រលេកទៅស្តុក
ឃើញបបរសជាមួយនៃពៅ នាយយើងត្រីវិក្យាល :

- បងមិនដែលបរិភោគអាហារបែបនេះទេ

- តែពេលនេះ អ្នកត្រូវតែខំពិសារហើយ។ ទោះបីចង់ហ៊ឺហាជាងនេះ ក៏មិន
អាចទៅរួចដែរ ព្រោះផ្ទះខ្ញុំអាចមានសមត្ថភាពរកបានត្រឹមប៉ុណ្ណឹងឯង។

មែនហើយ! ខេនិទូមិនអាចត្អូញត្អែ រើសចំណិតទៅទៀតបានទេ ត្បិត

នាយបានរំខាននាងច្រើនណាស់ទៅហើយ ក្នុងឱកាសដែលនាយមិនទាន់
បាននាំប្រយោជន៍អ្វីដល់នាងបានវិញបន្តិចសោះ។ ពេលនេះ ខេនិទូរតែ
ប្រឹងលេបបបរសទាំងត្រដវ។ ប៉ុន្តែគួរឱ្យឆ្ងល់ណាស់ ពេលខេនិទូលើកបបរ
មកទទួលទាន ស្រាប់តែអស់ពីរបីបានបន្តកន្ទុយគ្នាតែម្តង។ មួយស្របក់
ក្រោយមក នាយយើងក៏យកស្លាបព្រាចូកតាំងម៉ែមកភ្នក្ស ហើយក៏បើក
ភ្នែកធំៗលាន់មាត់ថា :

- យី! ស្ត្រនេះពិតជាឈ្មុយឆ្ងាញ់ប្លែកណាស់។

មែនហើយ ខេនិទូមិនធ្លាប់បរិភោគទេពីមុនមក។ រសជាតិតាំងម៉ែ
ស្រូវពិតជាមានឱជារសប្លែកមែន ដាក់មួយមាត់ហើយចង់រំចែមមួយមាត់
ទៀត។ ភ្លាមនោះ ចាន់រៀបចំបាយមួយស្រាក់យ៉ាងរៀបរយ ហើយក៏បែរ
មកបបួលខេនិទូថា :

- ខ្ញុំបានដណ្តាំអាហាររៀបចំបំរុងជូនអ្នកទៅវត្តថ្ងៃនេះ អ្នកត្រៀមខ្លួន
ហើយឬនៅ?

- ទៅវត្ត? ទៅធ្វើអី?

ខេនិទូអេះអុញ ត្បិតខ្លួនមិនដែលទៅវត្តធ្វើបុណ្យម្តងណាឡើយ។
កាលពីនៅសហរដ្ឋ នាយចូលចិត្តដើរហើរកន្លែងសប្បាយៗ ហើយចេះតែ
គិតថា វត្តគឺជាមណ្ឌលសំរាប់មនុស្សចាស់តែប៉ុណ្ណោះ។ ភ្លាមនោះ ស្រាប់តែ
នាងចាន់ពោលបន្តថា :

- អ្នកចាំទេ? កាលពីម្សិល ពេលអ្នកអានសំបុត្រមរតកទីមួយរបស់យាយ
តើគាត់សុំអោយអ្នកធ្វើអីខ្លះ?

ពេលនោះ ខេនភ្នាក់ដូចគេចាប់ត្រូវវែងតែម្តង។ ហេតុអ្វីនាយដែល
ជាចៅបង្កើតបែរភ្លេច មិនចាំពាក្យបណ្តាំរបស់យាយអ៊ីសោះអញ្ចឹង ចាញ់
ទាំងស្រីក្មេងម្នាក់ដែលមិនមែនជាសាច់ញាតិឱ្យមកចងចាំជំនួស។ គួរឱ្យ
អាមាសមែន! គិតឃើញដូច្នោះ ខេនក៏ស្ទុះប្រញិបប្រញាប់ រៀបចំខ្លួន
ចេញដើរទៅតាមចាន់ឡើង រហូតដល់វត្តខាងលើខ្នងភ្នំព្រះនេត្រព្រះ។

នៅចំពោះមុខព្រះភ្នំព្រះពុទ្ធអង្គ និងព្រះសង្ឃចៅអធិការវត្ត ចាន់
លូចខ្សឹបបង្រៀនខេន អំពីកិរិយាគារវកិច្ចល្អសមសួននៅក្នុងវត្តអារាម។
ខេនប្រឹងធ្វើតាមទាំងបែកញើសសស្រាក់ ប៉ុន្តែ នាយក៏សប្បាយចិត្តប្លែក
ណាស់ដែរដែលនាយមានឱកាសទទួលស្គាល់នូវមរណភាពរបស់ឪពុកម្តាយ
ខ្លួនហើយក៏បានមកច្រូចទឹកបង្សកូល ជូនដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់លោកទាំង
ពីរនៅស្រុកកំណើតដោយផ្ទាល់ដៃដងដូច្នោះ។ ពេលនោះ ខេនសង្កេត
ឃើញដូនជីមួយអង្គនៅក្បែរនោះ សំលឹងនាយមិនដាក់ភ្នែកសោះឡើយ
ហើយថែមទាំងញញឹមដាក់នាយយ៉ាងស្រស់ទៀតផង តែដូនមិនជឿថាអ្វី
មកនាយយើងឡើយ ឃើញតែនៅស្ងៀមស្ងាត់ធ្វើមុខញញឹមតែប៉ុណ្ណោះ។
លុះនាយប្រគេនចង្កាន់ព្រះសង្ឃរួចហើយ ចាន់ក៏នាំខេនដើរមកកាន់ខ្ទម
យាយភ្នំវិញ។ ខេននឹក ឆ្ងល់ ក៏សួរចាន់ឡើងថា :

- ចាន់! អូននាំបងមកទីនេះធ្វើអ្វី?

ចាន់សំលឹងមុខខេនហើយញញឹម រួចឆ្លើយថា :

- អ្នកមិនចង់ថ្វាយសំណែនបូជុបដូនទៅដល់ដូនតាខ្លះទេឬអ្វី?
ឬក៏អ្នកមកទីនេះ ដើម្បីទទួលយកមរតកតែម្យ៉ាង?

ពូចាន់និយាយចំចំណុចខ្សោយ ខេននៅស្ងៀមមិនហ៊ានមាត់ក។ ការ
ពិតទៅ គឺដូច្នោះមែន! ខេនមិនដែលបានគិតមួយដងសោះ ថានឹងមកធ្វើ
បុណ្យជូនជីដូន ឬសូម្បីជូនឪពុកម្តាយរបស់នាយម្តងណាឡើយ។ នេះបើកុំ
តែបានចាន់រំលឹកម៉្លេះសមនាយច្បាស់ជាភ្លេចរហូតរៀងទៅហើយ។ ដឹងខ្លួន
ថាយ៉ាប់ ខេនក៏ស្ទុះទៅជិតនាងក្រមុំយើងរួចសំរុតខ្លួនចុះ ស្រវ៉ាចូបអុជ
ព្រមគ្នាជាមួយធីតាយើង បន្ទាប់មកក៏អោនថ្វាយបង្គំបីដងហើយឧទ្ទិសនៅ
ក្នុងចិត្តស្ងាត់ៗ។ ចាន់ក៏លូចមើលខេន រួចហើយញញឹមយ៉ាងបំព្រងតែ
ម្នាក់ឯង ដោយបានដឹងថានាយក៏នៅមានចិត្ត គោរពនិងទទួលស្គាល់ដូនតា
របស់ខ្លួន ដោយគ្មានរើសអើង។ ពេលនោះ ខេនបែរមកឃើញនាង
ចាន់ញញឹម ក៏ញញឹមតបវិញ ទំនងហាក់ដូចជាចង់ថ្លែងនូវអំណរគុណយ៉ាង
ជ្រាលជ្រៅដែលនាងបាននាំមាណពមកអុជចូបជូនបុព្វការីជនរបស់ខ្លួន។

ថ្ងៃនេះ ខេនមានអារម្មណ៍ថា នាយគឺជាមនុស្សថ្មីម្នាក់ដែលកំពុងតែ
ចាប់កំណើតម្តងទៀត នៅលើស្រុកដីប្រទេសខ្លួនឯង។ បុរសយើងមាន
ស្មារតីស្រស់ថ្លាណាស់ ហើយក៏មានសេចក្តីសុខក្នុងចិត្តឥតឧបមា រកពាក្យ
ណាមកថ្លែងឱ្យសមមិនបានឡើយ។ មួយស្របក់ក្រោយមក នាយយើងក៏
ដើរទៅរកចាន់ ដែលកំពុងអង្គុយឈរមើលក្មេងបង្ហោះខ្លែងឯកណ្តាលវាល
ស្រែ ហើយឧទានខ្សឹបហៅនាងតិចៗ :

- ចាន់!...

ធីតាងាកមកឃើញខេនញញឹមពព្រាយ ក៏ញញឹមតបវិញ ស្រាប់តែ
សង្កេតឃើញថានាយកំពុងតែកាន់អ្វីមួយលាក់នៅក្រោយខ្នង។ នាងនឹក

ឆ្ងល់ពេកស្រេចទៅនាយយើងថា :

- អ្នកមានអ្វីលាក់នៅក្រោយខ្នងហ្នឹង?

- គឺ... បងមានរបស់អ្វីមួយ... ចង់អោយចាន់នោះអី

- គឺ អ្វីទៅ?

ខេនិទាញដៃចេញមកពីក្រោយខ្នង។ ចាន់តាមសំលឹងមើលមិនដាក់ភ្នែក ស្រាប់តែប្រទះឃើញនាយកាន់ផ្កាត្រកូនមួយទង។ នាងលាន់មាត់សួរខេនិទាថា :

- ស្លាប់ហើយ! ទៅបេះកូនផ្កាត្រកូនយកមកធ្វើអីហ្នឹង?

ខេនិទាញញឹមហើយតបវិញថា :

- មែនហើយ! ផ្កាត្រកូនដ៏ទន់ភ្លន់មួយទងនេះ ពិតមែនតែដុះកណ្តាលវាលស្រែ មើលទៅហាក់ដូចជាគ្មានតម្លៃអ្វីសោះ ប៉ុន្តែ ចំពោះវាលស្រែដ៏ខ្សែវស្រស់បំព្រង បើគ្មានផ្កាត្រកូនជួយរីករាល់អង្គទេនោះ ធម្មជាតិទាំងឡាយប្រាកដជាពុំមានអត្ថន័យពេញលក្ខណៈឡើយ។ ដូចគ្នានេះ បើកុំតែបានរូបចាន់មកជួយស្រោចស្រង់ ម៉្លេះសម ជីវិតរបស់ខេនិទាលនេះមិនដឹងក្លាយជាយ៉ាងណាទៅហើយទេ...

ថាហើយ ខេនិទាក៏យកដៃទៅទាញក្រមារបស់នាងចេញពីកេសាហើយ កៀសផាត់សក់របស់នារីយើងចេញពីរង្វង់ក្រ្រីដោយថ្មមៗ ហើយក៏យកផ្កាត្រកូនទៅសៀតអោយនាងដោយដួងចិត្តរំភើបញាប់ញ័រ ព្រមទាំងវាចាបន្ថែមថា :

- ចាន់! បងអរគុណអូនណាស់ ដែលនាំអោយជីវិតបងភ្លឺស្វាង មានរស្មី

យ៉ាងស្រស់ត្រកាល ដែលបងមិនដែលស្គាល់រសជាតិបែបនេះពីមុនមក...

មើលទៅក្រមុំយើងក៏ហាក់ដូចជាវិភាយណាស់ដែរ កាលបើបានទទួលការថ្នាក់ថ្នមពីបុរសម្នាក់ដែលនៅក្បែរខ្លួន។ ថ្វីបើនាងទើបតែបានជួបខេនិទាមិនទាន់បានពីរថ្ងៃពេញផង ប៉ុន្តែ នាងបែរជាមានអារម្មណ៍ថា នាងបានជាប់ជំពាក់ផ្លូវចិត្តជាមួយបុរសរូបនេះ យ៉ាងជ្រាលជ្រៅរកប្រកែកមិនបានឡើយ។ នាងងើបសំលឹងមុខខេនិទា ដែលកំពុងសំលឹងមករកនាងដោយក្រសែភ្នែកដ៏មានមន្តស្នេហ៍កប់ជំរក្នុងដួងចិត្តធ្វើអោយបេះដូងរណ្ត់ខុសចង្វាក់ ឱបខ្ជាក់ៗ រហូតទំលាក់មុខចុះលែងហ៊ានសំលឹងកែវភ្នែករបស់នាយយើងតទៅទៀត។ រីឯខេនិទាវិញ គេសំលឹងផ្ទៃមុខនាងមិនដាក់ភ្នែកឡើយ។ ក្នុងចិត្ត គេគិតតែម្នាក់ឯងស្ងាត់ៗថា :

- កែវភ្នែកនេះហើយ រង្វង់មុខនេះហើយ ដែលបងបានគេងសុបិនរង់ចាំជួបអស់ពេលជាយូរមក... អូនគឺជាទេពធីតាម្ចាស់ដួងចិត្តរបស់បងពិតប្រាកដណាស់ មិនអាចប្រកែកបានទេ។

បន្តិចមក ខេនិទាក៏ហុចដៃអោយចាន់។ នាងឃើញហើយក៏ស្រវាក់ាន់ដៃនាយត្រលប់វិញ។ ខេនិទាទទួលដៃនាងហើយស្រវាក់ាន់យ៉ាងរំណនហាក់ដូចជាចង់ប្រាប់ថានាយកំពុងតែលង់ស្នេហ៍ របស់នារីយើងយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពេងបំផុត។ គូស្នេហ៍ទាំងទ្រេហាញញឹមដាក់គ្នាទៅវិញទៅមកហើយ ក៏ដើរកាន់ដៃគ្នាត្រសង ត្រលប់ពីស្រែសំដៅទៅលំនៅវិញប្រកបដោយ ដួងចិត្តក្តីរីករាយនិងរំភើបរំជើបរំជួលញាប់ញ័រឥតព្រំដែន។

តាមផ្លូវ អ្នកទាំងពីរចោលកន្ទុយភ្នែកលូច មើលគ្នាក្បែកៗ មិនដាច់

សោះ ថែមទាំងលូតលាស់ក៏ដាច់ដាក់គ្នា មួយដងមួយកាលទៀតផង
តែគ្មាននរណាចោរសួរនរណាទៀតឡើយ ក្រៅពីបណ្តោយអោយក្រសែ
ភ្នែករបស់គេវាចាសាសងគ្នាជាជំនួសពាក្យពេចន៍ទាំងឡាយ ដែលគេចង់
រៀបរាប់ប្រាប់គ្នាអំពីអារម្មណ៍បេតិប្រតិទិដ្ឋ ដែលគេមាននៅក្នុងចិត្តចំពោះ
គ្នាទៅវិញទៅមក ។

លុះអ្នកទាំងពីរមកដល់ផ្ទះវិញ ស្រាប់តែមិនចាប់ក៏មកដល់ព្រមជា
មួយគ្នា ដែរ ។ ខេនលើកដៃសំពះសួរ :

- អើហ៎ ល្អហើយកូន! ទើបមកពីវត្តមែនទេ? (មិនចាន់សួរ)
- បាទ... ម៉ែ... !

ខេនហៅគាត់ទាំងទាក់ៗ តែក៏អាចនិយាយចេញល្មមអោយមិនចាប់
ពូពេញត្រចៀកយ៉ាងច្បាស់ ។ នេះជាលើកទីមួយក្នុងជីវិតហើយ ដែលនាយ
ប្រើពាក្យនេះសំរាប់ហៅនរណាម្នាក់ ។ នាយក៏ចង់ហៅពាក្យនេះយូរមក
ហើយដែរ តែនាយគ្មានមនុស្សសំរាប់ហៅសោះ ។ ថ្ងៃនេះ ពាក្យ " ម៉ែ "
មួយម៉ាត់បានធ្វើអោយខេនមានសេចក្តីសុខក្រៃលែង ។ មិនចាប់ ពូកូន
ប្រសារហៅគាត់ថាម៉ែ ស្រាប់តែត្រេកអរកខិបកខុបតែម្តង :

- អើហ៎! កូនប្រុសមកណេះ! ម៉ែចង់ប្រាប់រឿងមួយ ។

ខេនក៏ដើរចូលទៅជិត ។ គាត់មានប្រសាសន៍បន្តថា :

- កូនចង់ទៅភ្នំពេញទេហ៎?

ខេនភ្ញាក់ព្រើតឆ្លើយយ៉ាងរហ័ស:

- ទៅធ្វើអ្វី... ម៉ែ?

- ទៅតាមរកខ្លើយចាស់របស់យាយក្នុងនោះអី?

ស្រាប់តែនាងចាន់សុះចូលមកដល់ហើយឧទានឡើងថា :

- ម៉ែចក់ម៉ែប្រាប់កើតថាខ្លើយចាស់នៅភ្នំពេញ?
- គឺអាដូងវាប្រាប់ ។ វាថាម៉ែឪវាទៅលក់ម៉ាត់យូរថ្ងៃទៀតទំរាំដាច់អស់ ។
បើកូនចង់ទៅតាមយកខ្លើយមកវិញ ចាំម៉ែជូនកូនទៅ ។

ខេនងើបមើលមុខនាងចាន់ ហាក់ដូចជាចង់ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ
នាង ។ ធីតាយើលយល់ភាសាតាមរយៈក្រសែភ្នែករបស់នាយ ក៏ឆ្លើយ
ជំនួសនាយវិងថា :

- អីចឹងយើងទៅទាំងអស់គ្នាសួរនេះតែម្តងទៅ កុំឱ្យយឺតការ ។

ឃើញចាន់គិតអ្វីទូលាយៗមិនគិតស្មុគ្រស្មាញច្រើនដូច្នោះ នាយក៏
ពូញពូញឡើងដាក់នាងយ៉ាងផ្អែមល្អែម ។ ឃើញក្រសែភ្នែករបស់ខេន
ដែលសំលឹងនាងចាន់ភ្លាម មិនចាន់ក៏ត្រហែមឡើង :

- អាហើម! យ៉ាងណាៗក៏សូមកុំអោយតែកូនទាំងពីរ ដើរចោលភ្លេចម៉ែឱ្យ
ឯកាបានហើយ!

ចាន់និងខេនក៏លូតមើលមុខគ្នាពូញពូញទាំងអៀនប្រៀន កាលបើបាន
ពូញពាក្យចម្រើនអស់របស់ម្តាយ ។ រំពេចនោះ ស្រាប់តែគាត់ពោលឡើងថា :

- តែពេលនេះដូចជារសៀលហើយ បើនឹងចេញដំណើរទៅសួរ ទំរាំដល់
វាយប់ពេក ក្រែងពិបាករកកន្លែងស្នាក់ណាស់ ។ ចាំស្លែកចាំយើងក្រោកពី
ព្រលឹមចេញដំណើរវិញ ដូចជាល្ងាផង ។

- បាទ ម៉ែ!

នៅក្រីក្រដដែល...

នេះជាយប់ទីពីរហើយ ដែលខេនបានគេងនៅលើខ្នើយមង្គលតែមួយ ជាមួយនាងចាន់ក្រមុំស្រុកស្រែ។ តែយប់នេះ នាយយើងវិតមែនអារម្មណ៍ ញាប់ញ័រឡើងៗ លើសពីយប់មិលទៅទៀត។ យូរៗម្តង នាយលូចងើប សំលឹងមើលរង្វង់ក្រ័ត្រចាន់ ដែលកំពុងសំងំនិន្ទា។ មាណពយើងលើកដៃ គង់ថ្ងាស សួរចិត្តខ្លួនឯងថា :

- រូបខ្ញុំពិតជាលង់ក្នុងអន្លង់ស្នេហាផ្កាត្រកូនស្រែមួយនេះ ដល់ម្លឹងឬអ្វី? ហេតុអ្វីទៅដែលនាំអោយបេះដូងរបស់ខេន ឈ្នក់ស្នេហ៍រូបនាងយ៉ាងនេះ កាលបើយើងទើបតែជួបគ្នាពីរថ្ងៃសោះ?

កាលបើពួសួរសំលេងខេន ដកដង្ហើមឃ្លាញ់ជាញឹកញាប់ មិនដាច់សួរ ចាន់ក៏ប្រែខ្លួនបែរមកមើលនាយ ហើយសួរថា :

- អ្នកកំពុងគិតអ្វីហ្នឹង? មានរឿងអ្វីក្នុងជីវិត ដែលលំបាកដោះស្រាយ មិនចេញមែន ទេហ៎?

ពូដូច្នោះ ខេនក៏ទំលាក់ដៃយ៉ាងរហ័ស ឈប់គង់ថ្ងាស ហើយបែរមុខ មករកចាន់ រួចសួរទៅនាងថា :

- ចាន់! តើអូនអាចប្រាប់បងរឿងមួយបានទេ?
- អ្នក... ចង់អោយចាន់ប្រាប់ពីរឿងអ្វីទៅ?
- ចាន់! បើបងសួរ សូមអូនកុំខឹង អន់ចិត្តអីណា!
- មិនខឹងទេ អ្នកសួរមកចុះ!
- គឺបង...ចង់ដឹងថា... ថាតើអូនគិតយ៉ាងណាដែរ ចំពោះរូបបងពេលនេះ?

ចាន់សំលឹងមុខខេន... មួយស្របក់ទើបឆ្លើយថា:

- អ្នកគឺជាមនុស្សដែលទេវតាប្រទានអោយមកចាន់ដោយចៃដន្យ...

- តែប៉ុណ្ណឹងទេហ៎?

- ចាន់! (ចាន់ឯកក្បាល)

ខេនក៏វាចាទៅនាងទៀតថា :

- ហើយចុះអូនមិនចង់សួរបងវិញទេហ៎ ថាបងមានអារម្មណ៍យ៉ាងណា ចំពោះអូនដែរ?

ម្តងនេះចាន់នៅស្ងៀម ហើយនឹកក្នុងចិត្តថា :

- នរណាទៅហ៊ានសួរលោកអើយ បើទើបតែឃើញពីរបីថ្ងៃអញ្ចឹង?

ពេលនេះ ខេនហាក់ដូចជាយល់នូវការខ្មាស់អៀនរបស់នាងណាស់។ មាណពយើងមិនរង់ចាំអោយនាងសួរនាយឡើយ។ គេក៏ងើបមុខឡើង ញញឹមដាក់នាង យកដៃម្ខាងទៅជាត់សក់ចេញរង្វង់ក្រ័ត្ររបស់ចិត្តាយើង ដោយបន្តិចៗ បង្ហាញនូវសេចក្តីស្នេហាយ៉ាងរំភើបមួយក្នុងដួងចិត្ត រួចហើយ ក៏ពោលទៅកាន់នាងដោយវាចាយ៉ាងស្រទន់ថា:

- ចាន់! អោយបងសុំធ្វើជីវិត ធ្វើបេះដូងរបស់បងជាមួយចាន់ផងណា!!

ចាន់ភ្ញាក់ក្រញាងកាលបើពួមាណពពោលដូច្នោះ។ រំពេចនោះ បេះដូង របស់នាងបែរជារណ្តំខុសចង្វាក់តែម្តង។ នាងបែរសំលឹងក្រសែភ្នែករបស់ ខេនដែលកំពុងតែរង់ចាំចំលើយពីនាង ប៉ុន្តែមាណវី បែរជារកពាក្យមួយ ម៉ាត់ស្តីតបរកនាយមិនបានសោះ ក្រៅតែពីការរន្ធត់ញាប់ញ័រក្នុងចិត្តទ្វេ ឡើងប៉ុណ្ណោះ។ ខេនយកដៃអង្អែលកេសានាងថ្មមៗហើយពោលបន្តថា :

